

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název práce:	Běchovice 3x3
Jméno autora:	Adéla Herzogová
Typ práce:	diplomová
Fakulta/ústav:	Fakulta architektury (FA)
Katedra/ústav:	15121 – Ústav prostorového plánování
Oponent práce:	Ing.arch. Lukáš Grasse
Pracoviště oponenta práce:	vlastní atelier

II. HODNOCENÍ JEDNOTLIVÝCH KRITÉRIÍ

Zadání	náročnější
<i>Hodnocení náročnosti zadání závěrečné práce.</i>	
Zadání závěrečné práce je zaměřeno na komplexní revizi urbanistického řešení Běchovic v kontextu metropolitního prostoru Prahy s cílem „definovat měnící se roli Běchovic v rámci struktury hlavního města“. Zadání tedy předpokládá komplexní vyhodnocení možností rozvoje/vývoje s ohledem na rozbor potenciálu území, v kontextu platného ÚP i připravovaným MPP a principů udržitelnosti/celkové ekonomie řešení. Z tohoto pohledu klade zadání vysoké nároky na jeho celistvé uchopení a zdůvodnění navrženého řešení.	

Splnění zadání	splněno s menšími výhradami
<i>Posuďte, zda předložená závěrečná práce splňuje zadání. V komentáři případně uveďte body zadání, které nebyly zcela splněny, nebo zda je práce oproti zadání rozšířena. Nebylo-li zadání zcela splněno, pokuste se posoudit závažnost, dopady a případně i příčiny jednotlivých nedostatků.</i>	
Analytická část je obsáhle zpracována a splňuje požadavky zadání. U případových studií by bylo vhodné uvést, jaká z nich plynou východiska pro návrh řešení, tzn.: proč jsou tyto studie uvedeny a co z nich pro návrh vyplývá. Tento princip je možné aplikovat na celou analytickou část a uvádět tak témata k řešení v návrhu, která z jednotlivých analytických vrstev plynou, a případně tak vhodně upřesnit zadání. Souhrn témat k řešení v závěru je v obecné poloze. Pozitivem je souhrnné problémové schéma a SWOT analýza. Návrhová část naplňuje rámec zadání s ohledem na jeho široké vymezení. Práci by dle názoru oponenta prospělo upřesnění požadavků na zdůvodnění návrhu v kontextu zejména platné a připravované ÚPD. Absence požadavku na vyhodnocení navrženého řešení ve vztahu k ÚPD nebo případně prioritám MČ snižuje obhajitelnost zvoleného přístupu.	

Zvolený postup řešení	správný
<i>Posuďte, zda student zvolil správný postup nebo metody řešení.</i>	
Práce nejdříve analyzuje území a téma v jednotlivých tematických vrstvách a následně navrhuje urbanistickou koncepci území. Tento postup je správný, i když zde chybí větší provázání analytických vrstev se samotným návrhem (např. reflexe dosavadních představ o rozvoji Běchovic z hlediska míry a intenzity využití území s předloženou koncepcí.). Takové informace by mohly pozitivně ovlivnit objasnění zvolené koncepce.	

Odborná úroveň	C - dobře
<i>Posuďte úroveň odbornosti závěrečné práce, využití znalostí získaných studiem a z odborné literatury, využití podkladů a dat získaných z praxe.</i>	
Celková odborná úroveň je dobrá s výhradou k objasnění navrženého řešení. Zvolená koncepce řešení se soustředí především na využití vnitřních rezerv sídla, resp. dotvoření místních center a moderování propojení, ne na plošné rozšiřování sídla např. kontextu dosavadních koncepcí i připravovaného návrhu MPP. Tento krok dle názoru oponenta není objasněn v kontextu nadmístních vazeb a potenciálu území, posíleného řešením MPP i plánovou nadmístní dopravní infrastrukturou.	

Formální a jazyková úroveň, rozsah práce

B - velmi dobře

Posuďte správnost používání formálních zápisů obsažených v práci. Posuďte typografickou a jazykovou stránku.

Formální a jazyková úroveň práce je velmi dobrá. Grafické přílohy / schémata obsahují legendy a popis pro rychlou orientaci. Hlavnímu výkresu naopak popis a legenda chybí, což snižuje její čitelnost a orientaci v návrhu.

Výběr zdrojů, korektnost citací

B - velmi dobře

Vyjádřete se k aktivitě studenta při získávání a využívání studijních materiálů k řešení závěrečné práce. Charakterizujte výběr pramenů. Posuďte, zda student využil všechny relevantní zdroje. Ověřte, zda jsou všechny převzaté prvky řádně odlišeny od vlastních výsledků a úvah, zda nedošlo k porušení citační etiky a zda jsou bibliografické citace úplné a v souladu s citačními zvyklostmi a normami.

Práce obsahuje seznam literatury a zdrojů, který autorce sloužil jako teoretická báze a inspirace v podobě případových studií. Uvedená literatura zaměřením odpovídá základnímu předmětu práce. V samotné práci se však odkazy na ni nevyskytují, není tedy možné zcela posoudit, zda a jak byly implementovány do obsahu práce. Dle názoru oponenta nic nenásvědčuje porušení etiky při čerpání z uvedených zdrojů.

Další komentáře a hodnocení

Vyjádřete se k úrovni dosažených hlavních výsledků závěrečné práce, např. k úrovni teoretických výsledků, nebo k úrovni a funkčnosti technického nebo programového vytvořeného řešení, publikačním výstupům, experimentální zručnosti apod.

Práce předkládá pohled na hledání rozvojové vize sídla v metropolitní oblasti Prahy. Vhodné by bylo uvést možnosti praktického využití takového typu práce (např. vazbu na ÚPD nebo strategický plán MČ).

III. CELKOVÉ HODNOCENÍ, OTÁZKY K OBHAJOBĚ, NÁVRH KLASIFIKACE

Shrňte aspekty závěrečné práce, které nejvíce ovlivnily Vaše celkové hodnocení. Uveďte případné otázky, které by měl student zodpovědět při obhajobě závěrečné práce před komisí.

Práce je založena na obsáhlé analýze prostoru Běchovic v kontextu historického vývoje, širších vazeb i vnitřního uspořádání. Analýzy mají povahu rešerše, protože příliš neobsahují vyhodnocení témat a závěry pro návrh. Závěrem jsou analýzy shrnuty do spíše obecných závěrečných témat k řešení včetně problémové mapy s hlavními pozitivy a negativy území. V analytické části postrádám vyhodnocení potenciálu územního plánu a dosavadních studií např. formou základních bilancí a urbanistických ukazatelů území (počet obyvatel, nároky na občanské vybavení, ekonomie využití území) nebo vyhodnocení dopadu připravovaného obchvatu s novým napojením na I/12 a PO jako podklad pro polemiku o směřování rozvoje území. V tematických mapách není reflektována dopravní vazba V.Ú. Běchovice na Dolní Počernice dle platného ÚP, která má potenciálně významný dopad na rozvoj území V.Ú. Běchovice-Vinice-Dolní Počernice. V analýze veřejných prostranství chybí zapojení parkových ploch do základní kompoziční osnovy území. V analýze krajiny bohužel chybí vrstva ochrany krajiny včetně potenciálů rozvoje struktury krajiny. Tyto informace by mohly být mj. východisky pro zvolenou koncepci minimálního plošného rozvoje území, např. v prostoru soutoku, kde jsou dle návrhu MPP navrženy rozvojové plochy v lokalitách Nová Duběč i Běchovice.

Celková úroveň a obsah analýz je dobrá a prokazuje schopnost autorky zorientovat se ve čtení sídla a pracovat s jeho jednotlivými vrstvami.

Návrhová část je strukturována od shrnutí celkové vize vyjádřené třemi nosnými tématy, podrobněji rozvedenými v základní koncepci rozvoje území. Koncepce řešení je dokumentována hlavním výkresem a tematickými schémata jednotlivých systémových vrstev návrhu. V detailu jsou rozpracována tři klíčová místní jádra Běchovic 1, 2 a areálu bývalého výzkumného ústavu.

Vize je prezentována stručně a jasně a vypichuje základní témata Běchovic dle názoru autorky, na než nabízí systémová řešení, resp. principy tvorby území. Obecná platnost zvolených principů a z toho vyplývající „realističnost“ zásahů je pozitivním efektem zvoleného přístupu. Vize je založena na zvýšení kvalitativních charakteristik sídla při minimálním plošném rozvoji s předpokládaným nárůstem počtu obyvatel do cca 30%. Rozvojový potenciál je směřován do posílení jader / center jednotlivých částí Běchovic a dostavby stávajících struktur menšího rozsahu. V rozvoji bývalého areálu výzkumného ústavu je vhodně navázáno na založenou prostorovou koncepci a doplněn systém klastrů s vlastními těžišti, novými lokálními centry.

Je škoda, že autorka do úvahy o prostorové koncepci V.Ú. nezahrnuje potenciál komunikační vazby na Dolní Počernice, která by ji ještě posílila.

Prostorovou odloučenost jednotlivých částí Běchovic řeší autorka posílením propojení, ať už formou doplnění zástavby nebo rekreačních a pěších vazeb. Zdařilá je myšlenka rekreační krajiny, resp. krajinných rekreačních okruhů, které posilují identitu Běchovic a moderují jejich krajinné těžiště, prostor soutoku.

Řešení vybraných detailů je spíše schématické a slouží více pro upozornění na klíčový aspekt návrhu, tedy zkvalitnění místních jader / center jako iniciační moment rozvoje Běchovic, než jako podrobnější úvaha nad charakterem a uspořádáním prostranství samotných.

Klíčovým momentem předložené vize Běchovic je odmítnutí plošného rozvoje, zakotveného jak v platném ÚP, dokladovaných prověřovacích studiích, tak i v návrhu MPP. Ve prospěch rozšiřování plochy sídla může hovořit také očekávané posílení dopravního napojení v podobě obchvatu I/12 s napojením na MO. Proti další urbanizaci naopak mohou působit jiné faktory, např. hodnotná krajina a potřeba její ochrany. V práci však nejsou popsány.

Nabízený rozvojový potenciál není bohužel v práci podrobněji komentován a vyhodnocen a není tedy možné dostatečně posoudit, zda je zvolený přístup autorky, zaměřený převážně na „vnitřní“ rozvoj Běchovic, odůvodnitelný. S ohledem na přítomnost Běchovic v metropolitním prostoru Prahy není dle názoru oponenta možné požadavky na plošný rozvoj zcela pominout a vystačit s konstatováním, že „pozornost je upřena na zahuštění a doplnění stávající zástavby“.

Obávám se tedy, že koncepce je sice silným, jasným a svým způsobem i sympatickým gestem, ale zároveň zbytečně oslabeným absencí zdůvodnění, objasnění východisek, nebo vymezení se vůči dosavadnímu směřování rozvoje Běchovic. Taková polemika by byla na práci ve výsledku dle názoru oponenta tím nejpřínosnějším momentem a dokázala by tak jednoznačněji odpovědět na otázku „mění se role Běchovic v rámci struktury hlavního města“.

Oceňuji však, že je práce systematicky strukturovaná, od vize, základních principů, přes jednotlivé systémové vrstvy sídla, až po detail, a mimo již zmíněného širšího zdůvodnění srozumitelně předkládá ucelený názor na koncepci Běchovic.

Práci doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě závěrečné práce:

- 1/ Z jakého důvodu předložená vize rezignuje na plošný rozvoj Běchovic, i např. formou variantního řešení nebo etapizace, kdy preferovanou může být stále varianta převážně kvalitativního rozvoje sídla, ale již v kontextu komplexní představy o jeho reálnějších rozvojových možnostech?
- 2/ V práci chybí podrobnější rozbor potenciálu platného ÚP a návrhu MPP a dopad jejich koncepce na rozvoj Běchovic. Jakým způsobem byl platný ÚP a návrh MPP vyhodnocen a reflektován v návrhu urbanistické koncepce Běchovic?

Doplňkové otázky k diskuzi:

- 3/ Komunikovala autorka při práci s MČ o jejich potřebách a rozvojových záměrech, případně je zjišťovala jiným způsobem?
- 4/ Z jakého důvodu není v koncepci reflektováno propojení V.Ú. a Dolních Počernic dle platného ÚP?

Předloženou závěrečnou práci hodnotím klasifikačním stupněm **B - velmi dobře**.

Datum: 3.6.2024

Podpis:

